

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2022-2025) d. 21-11-2023

Mødedato   Tirsdag d. 21. november 2023 kl. 08:30

Mødested   M.1.4/rådhuset

Mødedeltagere   Eva Pinnerup, Kurt Mosgaard, Stine Isaksen, Lars Mogensen, Steffen Drejer

Indholdsfortegnelse

Opfølgning på klimaplan - evaluering af klimaindsatsen i 2023.....	3
Forslag til prioritering af planlægning for vedvarende energianlæg.....	6
Stillingtagen til planlægning for solcelleanlæg ved Karup efter idéfase.....	10
Den videre sagsbehandling af Gudenåcentralens ansøgning om vandindvindingstilladelse til Tangev	13
Etablering af brinkbro ved Viborg Ro- og Kajakklub.....	16
Ny model for beregning og opkrævning af rottebekæmpelsesgebyret.....	19
Vedtægtsændring Energnist I/S.....	21
Temadrøftelse: Selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser.....	23
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2023.....	25
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder i	26
Lukket: Politianmeldelse.....	27
Underskriftsark.....	28

Punkt 1: Opfølgning på klimaplan - evaluering af klimaindsatsen i 2023

23/29172

Resume

Der er udarbejdet en evaluering af klimaplanen, som blev vedtaget for et år siden. Evalueringen giver et indledende indblik i, om kommunen er på rette spor i forhold til klimaplanens mål og indsatser. Denne første opfølgning på klimaplanen skal ses i lyset af, at der først efter flere årlige evalueringer efterhånden vil tegne sig et mere fuldstændigt billede af, om kommunens klimaindsats er på rette spor.

Klimaplanen har opnået DK2020-godkendelse på betingelse af, at kommunen opdaterer klimaplanen. Derfor indstilles vedtagelse af en mere grundig fremstilling af indsatserne med angivelse af de mulige drivhusgasreduktioner samt opdatering af reduktionsstien.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at evaluering af klimaindsatsen i 2023 godkendes.
2. at opdatering af klimaplanens afsnit 8 vedtages, og at forvaltningen bemyndiges til foretage opdateringer, så klimaplanen opfylder betingelserne for DK2020-godkendelsen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 21-11-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at evaluering af klimaindsatsen i 2023 godkendes, og
2. at opdatering af klimaplanens afsnit 8 vedtages, og at forvaltningen bemyndiges til foretage opdateringer, så klimaplanen opfylder betingelserne for DK2020-godkendelsen

Stine Isaksen (Å) stemte imod, idet evalueringen skal anvise konkrete handlinger: Indarbejdning af klimaplanens målsætninger for kommunen som geografi og organisation i den overordnede planlægning samt implementering af de konkrete initiativer som er anvist i planen.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog Viborg Kommunes Klimaplan 2022 – 2050 i oktober 2022 ([link til sag nr. 8 i byrådet den 12. oktober 2022](#)).

Byrådet vedtog nye bilag til klimaplanen i juni 2023 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 28. juni 2023](#)) som led i en DK2020-godkendelse af klimaplanen.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

For et år siden vedtog byrådet kommunens første klimaplan. I klimaplanens afsnit 10.5 om Opfølgning er det fastlagt, at ”Kommunen vil årligt udarbejde en evaluering i forhold til, hvordan det går med at nå de overordnede mål, nøgleindikatorerne for delmål og de vigtigste indsatser”.

Evalueringen af klimaplanen er i bilag 1. Den giver det første indblik i, om kommunen er på rette spor i forhold til klimaplanens mål og indsatser.

Evalueringen viser generelt, at der arbejdes på mange fronter med klimaplanens indsatser, og at opfyldelse af klimamålene kræver, at der arbejdes med mange løsninger i en omfattende og langvarig indsats. Det er meningen, at der årligt fortsættes med opfølgninger på klimaplanen, og at den skal opdateres mindst hvert fjerde år – i starten af hver ny byrådsperiode.

Evalueringen viser, at udviklingen skal ændres for at kunne opfylde målet om at blive en klimaneutral kommune inden 2050, og at det med den nuværende udvikling er usikkert, om kommunen kan nå målet om 70 % reduktion af drivhusgasudledninger i 2030. Evalueringen viser bl.a.:

- At det generelt går godt med mål og indsatser i energisektoren.
- At udviklingen i transportsektoren går den rigtige vej med stigende andel elbiler og med etablering af ladestandere.
- At der er strukturelle forhold, der skal ændres, for at kunne nå målet om, at 20 % af alle rejser sker på cykel.
- At det med den nuværende tendens bliver svært at nå målet for landbrugssektoren om 60 % reduktion af drivhusgasser fra landbrug og arealanvendelse i 2030.
- At der evt. kan skrues mere op for indsatsen i forhold til at understøtte landmænd med at anvende klimaregnskaber og indføre tiltag på den enkelte bedrift.
- At indsatsen med energirenovering af kommunale bygninger ikke bliver som forventet i klimaplanen, da budgetmidlerne til energirenoveringer er udskudt til at være afsat fra 2027.

Efter byrådets evt. godkendelse af evalueringen vil den blive lagt på kommunens hjemmeside sammen med klimaplanen, som findes her www.viborg.dk/dk2020klimaplan

Ændring af klimaplanen som led i DK2020-godkendelse

Concito meddelte den 25. april 2023, at Viborg Kommunes klimaplan er godkendt af C40 og dermed er en DK2020 klimaplan. Godkendelsen er med betingelse om:

1. At der foretages en politisk orientering om de supplerende bilag til klimaplanen og den reviderede reduktionssti, og at kommunen genbesøger indsatsområderne og opdaterer reduktionsstien frem mod oktober 2023.
2. At kommunen frem mod oktober 2023 færdiggør et skema med overblik over klimaindsatserne (bilag 46) og får inkluderet en opdatering af udledningsstier i en opdateret klimaplan eller klimaplanstillæg, der bliver fremlagt til politisk orientering eller godkendelse.
3. At kommunen ved den videre kommunikation af sit klimaplansarbejde er tydelig om, at det er klimaplanen inkl. de nyeste bilag, der er godkendt af C40.
4. At kommunen fremsender den opdaterede klimaplan/klimaplanstillæg i oktober 2023 til CONCITO/C40, i forbindelse med at det politisk godkendes.

Betingelserne i punkt 1 og 2 er delvist opfyldt ved, at byrådet vedtog nye bilag til klimaplanen i juni 2023 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 28. juni 2023](#)).

Forvaltningen har efterfølgende genberegnet de forventede mulige reduktioner ved indsatser i landbrugssektoren og opdateret reduktionsstien. I bilag 2 er der forslag til opdatering af klimaplanens afsnit 8, hvor figur 6 og 7 opdateres med en ny udledningssti og reduktionssti. Forslaget ændrer ikke på klimaplanens mål og indsatser. Det nuværende afsnit 8 i klimaplanen er i bilag 3.

Forvaltningen har på forkant fået bekræftet af Concito, at de nævnte betingelser i punkt 1 og 2 vil være helt opfyldt:

- Hvis byrådet vedtager opdateringen af klimaplanens afsnit 8, og
- Når forvaltningen har leveret materiale til Concito, som redegør for sammenhængen mellem indsatserne i klimaplanen og reduktionerne i reduktionsstien.

Efter byrådets evt. godkendelse af en opdatering af klimaplanens afsnit 8 vil forvaltningen lægge en opdateret klimaplan på kommunes hjemmeside. Det gøres, så det er tydeligt, hvad den samlede DK2020 klimaplan består af, hvorved betingelserne i punkt 3 og 4 opfyldes.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Opfølgning på Klimaplan 2022-2050 - Evaluering af klimaindsatsen i 2023

Forslag til opdatering af klimaplanens afsnit 8

Nuværende afsnit 8 i klimaplanen

Punkt 2: Forslag til prioritering af planlægning for vedvarende energianlæg

22/22728

Resume

På baggrund af et stort antal ansøgninger om planlægning for vedvarende energianlæg skal byrådet beslutte, hvordan ansøgningerne prioriteres.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planlægningen for vedvarende energianlæg i Viborg Kommune prioriteres som beskrevet i sagsfremstillingen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 21-11-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planlægningen for vedvarende energianlæg i Viborg Kommune prioriteres som beskrevet i sagsfremstillingen.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet tog senest stilling til prioritering af planlægning for vedvarende energianlæg på mødet i december 2022 ([link til sag nr. 8 i byrådet 14. december 2022](#)).

Byrådet tog orientering om status på vedvarende energianlæg til efterretning på møde i august 2023 ([link til sag nr. 7 i byrådet 30. august 2023](#)).

Byrådet besluttede reviderede prioriteringskriterier for planlægning for vedvarende energianlæg på møde i november 2023 ([link til sag nr. 5 i byrådet 15. november 2023](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Viborg Kommune modtager et stort antal ansøgninger om nye vedvarende energianlæg.

Aktuelt er der tale om 24 ansøgninger om nye vedvarende energianlæg. Heraf er 21 ansøgninger, hvor der endnu ikke er sket politisk igangsætning af planlægning. Dertil kommer 3 ansøgninger, hvor der er sket igangsætning.

Der er tale om otte solcelleprojekter, fem vindmølleprojekter, syv projekter med kombination af sol og vind, to projekter med sol, vind, biogas og energiklynge samt to biogasprojekter.

Se kort over de ansøgte projekter i bilag 1. Projekterne er særligt koncentreret i den vestlige og østlige del af kommunen, men der er projekter i alle dele af kommunen med undtagelse af den centrale del af kommunen med mest bymæssig bebyggelse.

De 24 ansøgninger kan inddeles i fire grupper:

- Gruppe 1, tre projekter: Projekter, hvor der er politisk igangsat planlægning, og hvor der pt. udarbejdes plangrundlag.
- Energipark ved Tjele, vindmøller ved Sundstrup og solceller ved Karup.
- Gruppe 2, to projekter: Projekter, som er politisk prioriteret i fase 1 ved prioritering af ansøgninger i december 2022.
- Energipark ved Iglso og energipark ved Hejring. Sidstnævnte er siden seneste prioritering udvidet fra alene solceller til vindmøller og solceller.

- Gruppe 3, fjorten projekter: Projekter, som alle var en del af sag i byrådet i august 2023 med status på ansøgninger om vedvarende energianlæg.
- Gruppe 4, fem projekter: Nye ansøgninger siden statussagen i august.

Frem mod prioriteringen af de i alt 24 ansøgninger har byrådet besluttet kriterier for prioriteringen af ansøgninger om vedvarende energianlæg. Der er følgende syv prioriteringskriterier:

1. Komplette bioøkonomiske projekter
2. Multifunktionel anvendelse af arealer
3. Lokal forankring
4. Geografisk dækning
5. Modenhed og realisme
6. God landbrugsjord
7. FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling

21 af de 24 projekter er screenet, idet de tre politisk igangsatte projekter i Gruppe 1 ikke er screenet, da dette er sket i forlængelse af igangsættelse af planlægning. Screeningen er foretaget kvantitativt og kvalitativt ud fra tilgængelige oplysninger om projekterne:

- Den kvantitative screening omfatter antal vindmøller, antal hektar solceller, bruttoårsproduktion el og/eller bruttoårsproduktion gas.
- Den kvalitative screening omfatter en screening ud fra de syv prioriteringskriterier.

Se kvantitativ og kvalitativ screening af de 21 projekter i bilag 2 og 3 samt 1 sides beskrivelse af hvert af de enkelte projekter som bilag 4.

På baggrund af screeningen foreslår forvaltningen efter en samlet vurdering følgende:

- De tre politisk igangsatte gruppe 1-projekter fastholdes i fase 1
- Energipark ved Tjele, vindmøller ved Sundstrup og solceller ved Karup.
- De to politisk prioriterede gruppe 2-projekter fastholdes i fase 1
- Energipark ved Iglsø og energipark ved Hejring.
- I alt fire projekter fra gruppe 3 besluttet herudover som nye i fase 1. Det gælder projekterne:
  - Energipark ved Hammershøj
  - Energipark ved Rødkærsbro
  - Energipark ved Vesterkær
  - Udvidelse af eksisterende biogasanlæg ved Grønhøj
- Der er ansøgt om fire projekter i området ved Gammelstrup/Sparkær, placeret i gruppe 3 eller 4:
  - Vindmøller ved Gammelstrup på areal ved siden af eksisterende vindmøller
  - Solceller ved Gammelstrup i forbindelse med eksisterende vindmøller
  - Solceller kombineret med lavbunds- og jordfordelingsprojekt ved Gammelstrup/Sparkær (Rævind Bæk)
  - Solceller ved Sparkær
- Forvaltningen foreslår, at der sker dialog med ansøgerne på de fire projekter med henblik på at afsøge eventuelle synergier mellem projekterne, inden der tages stilling til, om et eller flere af projekterne skal prioriteres som del af fase 1 eller fase 2.
- I alt seks projekter fra gruppe 3 eller gruppe 4 besluttet placeret i fase 2 til senere prioritering. Det gælder projekterne:
  - Energipark ved Løvel
  - Energipark ved Låstrup
  - Vindmøller ved Grønhøj/Høgild
  - Solceller ved Hagebro/Sjørup

- Solceller ved Vridsted
- Solceller ved Løvskaal
- I alt fem projekter fra gruppe 3 eller gruppe 4 gives afslag eller tilbud om dialog om projektilpasninger. Det gælder projekterne:
  - Vindmøller ved Nr. Rind – projektet gives afslag, da projektet ligger i negativzone for vindmøller jf. nyligt vedtaget kommuneplantillæg
  - Vindmøller ved St. Torup – projektet gives afslag, da projektet ligger i negativzone for vindmøller jf. nyligt vedtaget kommuneplantillæg
  - Biogasanlæg ved Tolstrup – projektet gives afslag, da placeringen af det ansøgte anlæg ligger på grænsen til undersøgelseskorridoren for en østlig linjeføring af ny midtjysk motorvej, hvorfor Vejdirektoratet tager forbehold for projektet
  - Energipark Søvang – projektet gives afslag, da projektet ligger delvist i negativzone for vindmøller jf. nyligt vedtaget kommuneplantillæg
  - Solceller ved Tolstrup – forvaltningen foreslår dialog med ansøger om projektilpasninger pga. nærhed til øvrige etablerede og ansøgte vedvarende energianlæg samt konflikt med nationale interesser, herunder bevaringsværdigt landskab og geologisk bevaringsværdi

Opsummeret foreslås i alt ni projekter placeret i fase 1, fire projekter til afklaring ift. fase 1 eller 2 og seks projekter i fase 2, mens fem projekter enten gives afslag eller tilbydes dialog om projektilpasninger.

Forhold til klimaplan

Med henblik på vurdering af forslagene fra forvaltningen i forhold til Viborg Kommunes klimamålsætninger i den vedtagne klimaplan kan fase 1 samt fase 2-projekter opgøres i forhold til forventet årsproduktion af el:

- Fase 1, ni projekter: Samlet set op til 2.807 GWh i årsproduktion
- Til nærmere afklaring ift. fase 1 samt fase 2, ti projekter: Samlet set op til 780 GWh i årsproduktion

Samlet set kan der forventes en årsproduktion på op til 3.587 GWh fra de ansøgte anlæg i fase 1 samt 2, hvis forslagene her i sagen tiltrædes.

Der er dog her tale om bruttoproduktion fra anlæggene. Herfra skal fratrækkes den elektricitet, som bringes i anvendelse i interne processer i energianlæggene eller som direkte linjer til virksomheder. Det kan f.eks. være til produktion af biogas, Power-to-X, drift af energitunge virksomheder mm. Når dette er sket, er der fra de nye anlæg tale om en nettoproduktion til el-nettet på op til 2.895 GWh.

Viborg Byråd har en målsætning i klimaplanen om, at el-produktionen i 2030 på vedvarende energianlæg i kommunen er mindst lige så stor som el-forbruget i kommunen på årsbasis ekskl. Apples datacenter.

Som nævnt er den anslåede nettoproduktion til el-nettet fra alle ansøgte projekter, som i denne sag bringes i forslag i fase 1 samt fase 2, i alt 2.895 GWh. Dertil kommer el-produktionen fra vedvarende energianlæg, som allerede er vedtaget eller idriftsat, i alt 521 GWh. Tilsammen summer det op til 3.416 GWh.

Det forventede el-forbrug i Viborg Kommune i 2030 er på 2.456 GWh, heraf 1.240 GWh til Apples datacenter, idet der tages højde for gradvis overgang til el-biler, grøn omstilling af fjernvarmeværker og fuld gennemførelse af Apples datacenter. Det forventede el-forbrug i 2030 er altså 1.216 GWh ekskl. Apples datacenter.

Nettoproduktionen til el-nettet i 2030, givet realisering af ansøgninger i fase 1 og 2 i forslagene, kan dermed sammenlignes med det forventede el-forbrug i 2030. Sammenligningen viser, at målsætningen fra klimaplanen for el-produktionen forventes opfyldt med god margin. Uden Apples datacenter forventes således en el-produktion i Viborg Kommune i 2030, som er 2.200 GWh højere end det forventede el-forbrug i 2030. Hvis Apples datacenter medregnes, vil den forventede nettoproduktion i 2030 fra vedvarende energianlæg overstige det forventede el-forbrug samme år med 960 MWh.

Se nærmere opgørelser over energiproduktion og energiforbrug i bilag 5.

Forvaltningen gør opmærksom på, at der forventes udfordringer med udbygning af el-nettet set i lyset af den forventede store udbygning med vedvarende energi de kommende år. Energinet har til støtte i håndteringen af udfordringen

udarbejdet et kapacitetskort ud fra, at det er Energinet, som sammen med netselskaberne sikrer tilslutning af alle nye produktionsanlæg uanset deres placering. Kapacitetskortet opdateres løbende, og Viborg Kommune vil fremover bede alle ansøgere om vedvarende energianlæg om at holde sig orienteret i kortet. [Kapacitetskortet kan tilgås i dette link](#).

Viborg Kommune vil i fremtiden i forbindelse med igangsætning af ny planlægning for vedvarende energianlæg sikre en god og tidlig dialog mellem kommunen, ansøger, ansøgers rådgiver, netselskaberne og Energinet, således tilfælde som ved solcelleprojektet ved Kølvrå, hvor en godkendt lokalplan mangler tilslutningsmulighed, så vidt muligt undgås.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

De senere år er planlægning for fire større projekter vedtaget. Det gælder solcelleprojektet ved Kvosted (i drift), solcelleprojektet ved Stoholm (i drift), vindmølleprojektet ved Tolstrup (i drift) og solcelleprojektet ved Kølvrå (vedtaget, men endnu ikke opført pga. manglende tilslutningsmulighed).

Forvaltningen forventer, at de næste vedvarende energianlæg vil blive sat i drift tidligst fra 2025 og frem, hvilket udover Kølvrå vil være de tre ovennævnte politisk igangsatte fase 1-projekter.

Forvaltningen forventer, at planlægningen ved tiltrædelsen af forslagene i sagen vil være igangsat for fase 1 – projekterne ved udgangen af 2025, mens planlægningen for alle nuværende ansøgninger forventes at være gennemført i 2029.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort for VE-anlæg i Viborg Kommune pr 31 oktober 2023

Kvantitativ screening af ansøgninger om vedvarende energianlæg

Kvalitativ screening af ansøgninger om vedvarende energianlæg

Projektansøgninger One-pagers (GWh)

Viborg Kommune 2030 - forventet el-produktion ift forventet el-forbrug

Punkt 3: Stillingtagen til planlægning for solcelleanlæg ved Karup efter idéfase

21/18067

Resume

Der har været gennemført idéfase for solcelleanlæg ved Karup.

Der kom 7 ideer og forslag om solcelleanlægget, som forelægges til politisk beslutning inden udarbejdelse af planforslag og miljørapport.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægningen og miljørapport for solcelleanlæg ved Karup fortsætter som beskrevet,
2. at bilag 3 "Notat med behandling af idéer og forslag fra idéfasen vedr. solcelleprojekt ved Karup" godkendes og sendes som svar til dem, der har indsendt ideer og forslag.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 21-11-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægningen og miljørapport for solcelleanlæg ved Karup fortsætter som beskrevet, og
2. at bilag 3 "Notat med behandling af idéer og forslag fra idéfasen vedr. solcelleprojekt ved Karup" godkendes og sendes som svar til dem, der har indsendt ideer og forslag.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 9. maj 2023 ([link til sag nr. 1 i Klima- og Miljøudvalget 9. maj 2023](#)) at igangsætte planlægningen for solcelleanlæg ved Karup i Viborg Kommune.

Inddragelse og høring

Der har været afholdt idéfase for planlægningen for solcelleanlæg ved Karup fra den 25. maj 2023 til den 22. juni 2023 med henblik på at indkalde idéer og forslag til indholdet i den videre planlægning og indholdet i miljøvurderingerne. Der har parallelt med idéfasen været en høring af berørte myndigheder. Projektområdet kan ses i bilag 1.

Der blev afholdt borgermøde den 7. juni 2023. Til borgermødet deltog cirka 90 borgere.

Borgernes bemærkninger drejede sig i hovedtræk om:

- Kompensation til naboer
- Muligheder for ejerandele i projektet
- Udviklingsmulighederne i Karup by set i lyset af solcelleanlægget
- Beplantning omkring solcelleanlæggene
- Rekreative forbindelse omkring og gennem arealerne med solcelleanlægget
- Grøn omstilling af Karup Kartoffelfabriks energiforbrug

Der er i idéfasen og høring af berørte myndigheder kommet 7 bidrag med idéer og forslag. Bidragene til idéfasen er i bilag 2.

Bidragene omhandler:

- Nærhed til flyvestation

- Arealreservation til mulig omfartsvej
- Alternativ placering af solcelleanlæg på kommunalt ejede tagflader
- Alternativ placering af solcelleanlæg på andre arealer i landzone
- Offentliggørelse af planerne for anlægget
- Muligheder for byudvikling i fremtiden
- Beplantning i forbindelse med anlægget

Forvaltningens behandling af bidrag til idéfasen er i bilag 3. Bilaget indeholder et resumé af bidragene til idéfasen og forslag til byrådets svar til disse.

Beskrivelse

Det er forvaltningens vurdering, at der kan arbejdes videre med plangrundlaget for solcelleanlægget ved Karup. De indkomne idéer og forslag vil i et vist omfang, jf. bilag 3, blive belyst i miljøvurderinger af planen og projektet.

Formålet med planlægningen er at udlægge et nyt område til energiproduktion. Projektets realisering kræver et kommuneplantillæg til Kommuneplan 2017-2029, en lokalplan, en miljøvurdering af kommuneplantillæg og lokalplan samt en miljøkonsekvensvurdering af projektet.

Med planlægningen for solcelleanlægget ved Karup skal der udarbejdes et kommuneplantillæg for planområdet. Med kommuneplantillægget udlægges et nyt rammeområde til tekniske anlæg, og det forventes, at kommuneplanens eksisterende udlæg reduceres med det areal, der er omfattet af det nye planområde.

Lokalplanens formål forventes at blive at udlægge området til tekniske anlæg i form af solceller med tilhørende tekniske anlæg. Lokalplanen afgrænses af projektområdet i bilag 1, idet planområdet respekterer arealreservation til omfartsvej jf. tilkendegivelse fra Vejdirektoratet. Der vil blive stillet krav om beplantningsbælter i henhold til ideer og forslag fra lokale borgere i idéfasen. Endelig vil Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses varslede krav til anlægget ift. materialer, højde og belysning blive indarbejdet.

Det forventes, at der udarbejdes lokalplaner med bonusvirkning, hvilket betyder, at lokalplanen erstatter landzonetilladelser.

Miljørapport

Miljøvurderingen og miljøkonsekvensvurderingen fremlægges i en samlet miljørapport, som beskriver og vurderer de miljømæssige konsekvenser af planerne og projektet.

Miljørapporten vil belyse planernes og projektets mulige påvirkning af omgivelserne. De emner, der skal belyses i miljørapporten, er afgrænset af idéfasen samt en screening af planen og projektet. Afgrænsningsnotat for solcelleanlæg ved Karup er i bilag 4.

Følgende miljøfaktorer og temaer vil indgå i miljørapporten:

Befolkningen og menneskers sundhed	• Nærmeste beboelse • Nærmeste bysamfund • Rekreative interesser • Trafik/veje
Materielle goder, kulturarv og landskab	• Socioøkonomiske forhold • Landskabelige interesser • Kulturhistoriske interesser
Natur og biologisk mangfoldighed	• Internationale naturbeskyttelsesinteresser • Nationale naturbeskyttelsesinteresser • Biodiversitet

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima	<ul style="list-style-type: none"> • Areal- og materialeforbrug, ressourcer og affald • Klima, luft og lugt • Grundvand og drikkevandsinteresser • Oversvømmelsesrisiko
Andre forhold	<ul style="list-style-type: none"> • Nettilslutning • Infrastruktur og tekniske anlæg • Arealinteresser

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forvaltningen forventer følgende tidsplan for planlægning for solcelleanlæg ved Karup:

Planforslag til vedtagelse   Primo 2024

Offentlig høring   Primo 2024

Endelig vedtagelse   Medio 2024

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Projekternes realisering kræver udarbejdelse af et kommuneplantillæg, en lokalplan, en miljøvurdering af planforslagene og en miljøkonsekvensvurdering af projektet.

Såfremt planerne vedtages endeligt, kræver projekterne forskellige tilladelser, herunder tilladelse efter §25 i miljøvurderingsloven samt byggetilladelse.

Bilag

Oversigtskort

Ideer og forslag til solceller ved Karup

Notat med behandling af idéer og forslag fra idéfasen vedr. solcelleprojekt ved Karup

Afgrænsningsnotat Karup Solcelleanlæg

Punkt 4: Den videre sagsbehandling af Gudenåcentralens ansøgning om vandindvindingstilladelse til Tangeværket (genbehandling)

14/23695

Resume

Klima- og Miljøudvalget behandlede sagen på mødet 19. september 2023 ([link til sag nr. 6 i Klima- og Miljøudvalget den 19. september 2023](#)). Efterfølgende har forvaltningen undersøgt status på Vandområdeplanen 2021-2027. Af planen fremgår, at Staten endnu ikke har fastlagt en konkret indsats rettet mod spærringen ved Tangeværket, samt at der frem mod 2024 vil blive taget stilling til indsatsbehovet. Det forventes, at der i løbet af 2024 kommer en statslig udmelding om en indsats. Efter henvendelse til Miljøstyrelsen bekræftes det, at dette fortsat er gældende.

Herudover har Klima- og Miljøudvalget drøftet sagen på temamøde 9. oktober 2023, hvorfor sagen indstilles til genbehandling.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget genbehandler sagen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 21-11-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at den videre behandling af Gudenåcentralens ansøgning om vandindvindingstilladelse skal afvente Statens udmelding i 2024 om indsatsbehovet.

Stine Isaksen (Å) stemte imod beslutningen, idet Viborg Kommune ikke har juridisk grundlag for at udskyde sagsbehandlingsprocessen, og manglende handling vil være ulovlig.

Stine Isaksen (Å) begærer sagen i byrådet.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget har senest behandlet sagen:

- 2. maj 2019 ([link til sag nr. 11 i Klima- og Miljøudvalget den 2. maj 2019](#)) er Klima- og Miljøudvalget orienteret om Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, hvor sagen blev hjemvist til fornyet behandling.
- 4. juni 2020 ([link til sag nr. 11 i Klima- og Miljøudvalget den 4. juni 2020](#)) besluttede Klima- og Miljøudvalget, at Gudenåcentralen skulle meddeles, at der skulle udarbejdes en konsekvensvurdering, og at der skulle tilvejebringes oplysninger eller gennemføres egentlig undersøgelser til brug ved konsekvensvurderingen.
- 17. september 2020 ([link til sag nr. 11 i Klima- og Miljøudvalget den 17. september 2020](#)) besluttede Klima- og Miljøudvalget, at den videre behandling af Gudenåcentralens ansøgning om vandindvindingstilladelse skulle afvente Statens udkast til vandområdeplan III.
- 19. september 2023 ([link til sag nr. 6 i Klima- og Miljøudvalget den 19. september 2023](#)) besluttede Klima- og Miljøudvalget, at sagsbehandlingen som beskrevet i sagsfremstillingen skulle fortsættes med udarbejdelse af en fuld konsekvensvurdering.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Tidligere sagsfremstilling

Status

Viborg Kommunes sagsbehandling af blandt andet en vandindvindingstilladelse til Gudenåcentralen har baggrund i ophævelse af Tangeloven fra 2013, hvor Viborg Kommune fik til opgave at meddele de tilladelser, der var nødvendige, for at Gudenåcentralen reguleres efter almindelig lovgivning.

Det drejer sig om en vandindvindingstilladelse efter vandforsyningsloven og en opstemningstilladelse efter vandløbsloven.

I ophævelsesloven fra 2013 udløb værkets koncession den 8. januar 2016, eller, hvis koncessionshaver søger om de nødvendige tilladelser inden den 8. januar 2016, indtil der er truffet endelig afgørelse om meddelelse af tilladelser til udnyttelse af vandkraften i Gudenåen. Gudenåcentralen søgte i april 2014 om fortsat drift af Tangeværket.

Viborg Kommune meddelte den 5. februar 2015 en ny vandindvindingstilladelse. Tilladelsen blev påklaget og blev af Miljø- og Fødevareklagenævnet (21. februar 2019, efterfølgende berigtiget 15. maj 2019) hjemvist til fornyet sagsbehandling, fordi der ikke var lavet en habitatkonsekvensvurdering i forhold til habitatdirektivet.

Viborg Kommune beskrev den 28. marts 2019 overfor det daværende Miljø- og Fødevareministerium sin vurdering af konsekvenserne af klagenævnets afgørelse (bilag 1). I henvendelsen til ministeriet anfører Viborg Kommune bl.a.:

”Kommunen skal nu tage stilling til, om projektet – inklusiv den eksisterende opstemning – kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Det vurderer kommunen umiddelbart ikke kan udelukkes.

Herefter vil der skulle udarbejdes en habitatkonsekvensvurdering. Hvis det på baggrund af habitatkonsekvensvurderingen ikke kan udelukkes, at projektet – som altså skal forstås inklusiv eksisterende opstemning – påvirker udpegningsgrundlagets gunstige bevaringsstatus negativt, vil der ikke kunne gives vandindvindingstilladelse til Tangeværket.”

Viborg Kommune gav med brevet ministeriet adgang til at komme med bemærkninger til kommunen, såfremt ministeriet ikke var enig i processen, som den er skitseret i brevet:

at give ministeriet adgang til at komme med bemærkninger til kommunen, såfremt ministeriet ikke er enig i den kommende proces, som den er skitseret i dette brev. Eventuelle bemærkninger til processen vil kommunen i givet fald gerne have inden for 14 dage af hensyn til Gudenåcentralens berettigede forventning om en fortsættelse af sagsbehandlingen uden ugrundet ophold.

Ministeriet har aldrig reageret på kommunens henvendelse.

Forvaltningen lavede derpå som det første sagsbehandlingsskridt en væsentlighedsvurdering, som blev fremlagt på Klima- og Miljøudvalgsmødet den 4. juni 2020 ([link til sag nr. 11 i Klima- og Miljøudvalget den 4. juni 2020](#)). Den kunne ikke afvise, at selve Tangeværket har en væsentlig påvirkning af arter i tilknytning til Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag.

Henvendelse fra Danmarks Sportsfiskerforbund

Senest har Danmarks Sportsfiskerforbund den 2. juni 2023 henvendt sig og spurgt til Viborg Kommunes sagsbehandling i forbindelse med Gudenåcentralens ansøgning om indvinding af overfladevand fra Gudenåen til elproduktion på Tangeværket. Sportsfiskerforbundets henvendelser og forvaltningens svar fremgår af bilag 2, 3 og 4.

Sagens relationen til vandområdeplanerne

I vandområdeplanerne er opstemningen ved Tangeværket udpeget som en spærring, hvor der ifølge vandrammedirektivet skal sikres passage for fisk og smådyr.

Af de netop udsendte Vandområdeplaner 2021-2027 fremgår, at Staten endnu ikke har fastlagt en konkret indsats rettet mod spærringen ved Tangeværket. Det fremgår imidlertid, at der frem mod 2024 vil blive taget stilling til indsatsbehovet.

De indsatser, som beskrives i denne vandområdeplan, skal senest være gennemført ved udgangen af planperioden i 2027.

Forvaltningens bemærkninger

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse fastslår, at godkendelsesprocessen foranlediget af overgang fra lovregulering af Tangeværket til tilladelsesregulering indebærer, at sagsbehandlingen skal gennemføres på normale vilkår, og at der dermed bl.a. skal gennemføres en habitatproces, inden det afgøres, om en tilladelse kan meddeles eller ej.

Denne proces er i gang med gennemførelse af 1. trin (væsentlighedsvurderingen), mens trin 2 (konsekvensvurderingen) udestår.

En forventning om, at der i 2024 kommer en statslig udmelding om en mulig indsats i regi af vandområdeplanerne, giver ikke Viborg Kommune et juridisk grundlag for at udskyde sagsbehandlingsprocessen.

Når man som myndighed har en "handleforpligtelse" efter lovgivningen, vil en manglende handling være ulovlig. I sidste ende er det Det Kommunale Tilsyn (Ankestyrelsen), som påser, at kommunerne overholder lovgivningen, herunder udfører de "handling", som kommunen skal udføre efter lovgivningen. Alle kan rejse sagen for Ankestyrelsen, det kræver ikke, at man i anden sammenhæng er klageberettiget.

Forvaltningen undersøger pt., hvorledes det nødvendige faglige grundlag for en konsekvensvurdering kan tilvejebringes og skal drøfte spørgsmålet nærmere med ansøger. Når det foreligger, vil forvaltningen udarbejde en fuld konsekvensvurdering.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Viser konsekvensvurderingen, at det ikke kan udelukkes, at værket og opstemningen kan have en negativ konsekvens for udpegningsgrundlagets bevaringsstatus, vil der ikke kunne gives tilladelse, medmindre fravigelsesbestemmelsen i habitatbekendtgørelsens § 9 kan finde anvendelse.

Denne bestemmelse kan kun anvendes efter inddragelse af ministeriet og EU-Kommissionen. Altså en proces, der enten vil kræve en udtalelse fra styrelsen eller en af styrelsen drevet proces i forhold til EU-Kommissionen.

Bilag

Orienteringsbrev i forbindelse med seneste nævnsafgørelse vedrørende Tangeværket

Viborg kommunes sagsbehandling af Gudenåcentralens ansøgning om indvinding af overfladevand fra Gudenåen til Tangeværket

Svar på forespørgsel vedr. Viborg kommunes sagsbehandling af Gudenåcentralens ansøgning om indvinding af overfladevand fra Gudenåen til Tangeværket

SV: Svar på forespørgsel vedr. Viborg kommunes sagsbehandling af Gudenåcentralens ansøgning om indvinding af overfladevand fra Gudenåen til Tangeværket

Punkt 5: Etablering af brinkbro ved Viborg Ro- og Kajakklub

23/10717

Resume

Viborg Kommune har modtaget en ansøgning fra Viborg Ro- og Kajakklub om at lovliggøre en brinkbro ud for klubbens ejendom ved Nørresø. Klubben har en eksisterende flydebro.

Udvalget skal tage stilling til, om der kan meddeles tilladelse og dispensation til projektet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget meddeler dispensation og tilladelse til den ansøgte brinkbro.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 21-11-2023

Indstillingen blev godkendt, da det vurderes, at brinkbroen udgør et særligt tilfælde, idet den understøtter foreningen for Viborg Ro- og Kajakklubs muligheder for aktiviteter ved søen, og da påvirkningen af søens naturtilstand er minimal.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Forvaltningen har modtaget en ansøgning fra Viborg Ro- og Kajakklub, der søger om tilladelse og dispensation til etablering af en brinkbro ud for klubbens grund ved Nørresø, matr.nr. 404ag Viborg Markjorder. Der har ligget en brinkbro på den nuværende placering siden 2011, som ikke har været myndighedsbehandlet.

Ansøgning

Brinkbroen er en flydebro, som ligger langs brinken med fortøjning til det eksisterende brinkanlæg på klubbens grund. Brinkanlægget består af et gammelt bolværk i træ, og der er ikke en naturlig brink på den ansøgte placering.

Brinkbroen er 12 meter lang og 2,5 meter bred. Brinkelementer er hovedsageligt af plastik men med metalkomponenter langs kanten og i samlingerne. Brinkbroen vil ligesom flydebroen være på vandet hele året, medmindre der optræder langvarige isvintre.

Brinkbroens elementer består af 2 broelementer fra en tidligere flydebro på matriklen, som blev udskiftet i foråret 2023. Udskiftningen af flydebroen blev disponeret tilskud på 125.000 kr. af Viborg Kommune via projektet ”Blå Støttepunkter”.

Der har ligget en brinkbro på samme placering siden 2011. Inden da har der ud for grunden ligget en optagelig bro med forskellige udformninger og placeringer siden 1989.

Viborg Ro- og Kajakklub angiver, at begrundelsen for ansøgningen er, at Viborg Ro- og Kajakklub har mange aktive og glade roere, hvilket skaber pladsproblemer, når alle – både kajaker og robåde – skal på vandet. Klubben ønsker derfor at udvide brofaciliteterne med en brinkbro af de gamle broelementer, efter udskiftning af flydebroen. Dermed genbruges også dele af den gamle flydebro.

Lovgivning

En etablering af broen vil kræve en tilladelse efter regulativet for Viborg Søerne (bilag 4), vandløbsloven samt en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Naturbeskyttelsesloven

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 er alle søer over 100 m² med dertilhørende vådbundszone beskyttet imod alle former for tilstandsændringer. Formålet er at bevare de beskyttede naturtyper som levesteder for vilde planter og dyr.

Naturbeskyttelseslovens § 65 giver kommunen mulighed for i særlige tilfælde at dispensere fra § 3, f.eks. når der ud fra en konkret vurdering er tale om en ændring til naturens fordel.

Søregulativ/vandløbsloven

Vandløbslovens formål er at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand. Lovens regler om vandløb finder også anvendelse på søer. Fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i henhold til anden lovgivning.

Det gældende [Regulativ for Viborg Søerne](#) er udarbejdet i henhold til bl.a. vandløbsloven og beskriver bl.a. regulering af bredzonen. I regulativets pkt. 6.7 er det fastlagt, at 8 m lange og 1,5 m brede broer kan tillades, og at der ikke må etableres fugleskræmmende foranstaltninger, borde/bænke mm. Det fremgår desuden af regulativet, at der højst kan forventes én bro pr. ejendom.

Viborg Søerne er umatrikulerede, men der er fastsat råderet over Viborg Søerne til Viborg Kommune i to højesteretsdomme fra 1858 og 1942.

Forvaltningens vurdering

Vandløbsloven

Det vurderes, at en etablering af broen ikke har indflydelse på vandafstrømningen.

Søregulativet

Broens dimensioner og antal broer på arealet går ud over bestemmelserne i det gældende regulativ i Viborg Søerne.

Naturbeskyttelsesloven

Den permanente placering af brinkbroen vurderes at medføre en lokal tilstandsændring i Nørresø ved at skygge vandplanter væk. Broen placeres, hvor der naturligt ville optræde brinkvegetation.

En dispensation og tilladelse til etablering af den ansøgte brinkbro vil kunne danne præcedens for fremtidige lignende forhold i både Viborg Søerne og andre søer i Viborg Kommune.

Samlet

Det vurderes, at der kan meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, da påvirkningen af søens naturtilstand vil være minimal, og da søens bund på det ansøgte sted i forvejen er forstyrret og vil udsættes for forstyrrelse fra aktiviteter fra Ro- og Kajakklubben, upåagtet broens tilstedeværelse.

Det vurderes, at etablering af broen ikke er til hinder for vandafstrømningen, og dermed ikke konflikter med vandløbslovens bestemmelser.

Da der er tale om, at foreningen med etablering af broen i alt får 2 broer i tilknytning til deres ejendom, kan en tilladelse og dispensation til etablering af den ansøgte brinkbro danne præcedens for fremtidige lignende forhold i både Viborg Søerne og andre søer i Viborg Kommune. Forvaltningen vurderer, at brinkbroen udgør et særligt tilfælde, idet det understøtter foreningen for Viborg Ro- og Kajakklubs muligheder for aktiviteter ved søen. Samtidig er foreningen åben for tilmeldinger af nye foreningsmedlemmer. Endelig har der på placeringen i forskellig udformning ligget en bro siden 1989.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort - Brinkbro ved Viborg Ro- og Kajakklub

Viborg Ro- og Kajakklubs ansøgning om etablering af brinkbro 2023

Punkt 6: Ny model for beregning og opkrævning af rottebekæmpelsesgebyret

23/29295

Resume

I september 2023 har Miljøministeriet offentliggjort ny bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (rottebekendtgørelsen). Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2024, og medfører blandt andet, at der skal ske en ændring af, hvordan rottegebyret fremadrettet skal opkræves og beregnes.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 21-11-2023

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Rottebekæmpelsesgebyret er tidligere beregnet som en promille af ejendomsværdien, men som følge af boligforliget fra 2017 får kommunerne ikke adgang til oplysninger om ejendomsværdier fra 1. januar 2024, da kommunerne ikke længere skal stå for opkrævning af grundskyld. Derfor er det nødvendigt med en ny beregningsmodel.

Rottebekæmpelsesgebyret skal i henhold til rottebekendtgørelsen fremadrettet beregnes ud fra ejendommens bebyggede areal, som kommunerne har adgang til via BBR-registret.

Af § 52 i den nye bekendtgørelse fremgår beskrivelsen af, hvordan Viborg Kommune skal foretage opkrævningen af rottebekæmpelsesgebyret:

- Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der skal opkræves gebyr til dækning af omkostningerne ved den kommunale rottebekæmpelse.
- Gebyret pålægges samtlige faste ejendomme i kommunen og opkræves på baggrund af ejendommens areal som oplyst i Bygnings- og boligregistret (BBR) den 1. januar i året forud for det år, som opkrævningen dækker. Gebyret beregnes som en sats pr. bebyggede antal kvadratmeter, jf. dog stk. 3.
- For ejerlejligheder beregnes gebyret som en sats pr. kvadratmeter samlet bolig- og erhvervsareal.
- Kommunalbestyrelsen fastsætter for hvert regnskabsår de nærmere bestemmelser om gebyrets størrelse.
- Kommunalbestyrelsen kan ikke meddele dispensation for betaling af gebyret.

Viborg Kommune har et samlet bebygget areal på knap 15 mio. m². Ejerlejligheder i kommunen har et samlet boligareal på 65.000 m². Det bebyggede areal er opgjort pr. 1. januar 2023.

Viborg Kommune opkræver i 2024 et samlet gebyr for rottebekæmpelse på 4,9 mio. kr., hvilket betyder, at kvadratmeterprisen for 2024 skal være 0,33 kr.

Udover rottebekendtgørelsen er der flere afledte effekter af boligforliget fra 2017. SKAT overtager opgaven vedrørende opkrævning af grundskyld fra 1. januar 2024, hvorfor kommunen fremadrettet kun skal opkræve ejendomsbidrag. Bidragene er foruden bidrag for rottebekæmpelse, bidrag for skorstensfejning, genbrugspladsgebyr, renovation og landvindingslag/pumpelag.

Den nuværende praksis vedrørende betaling af bidragene fastholdes, det vil sige to årlige rater med forfald 1. januar og 1. juli.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Fra 1. januar 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Rottegebyret indkræves for at betale de udgifter, som kommunen har til forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Rottegebyret er underlagt ”Hvile i sig selv-princippet”, hvorfor udgifter og indtægter over tid skal balancere.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 7: Vedtægtsændring Energnist I/S

23/29865

Resume

Det kommunale § 60-fællesskab Energnist I/S er omfattet af lov nr. 745: "Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændingseget affald" og affaldsforbrændingsanlæggene skal derfor selskabsgøres.

Ejerkommuner ønsker at skabe tid til en ejerdrevet proces for selskabsgørelse, hvilket forudsætter en kortere frist for udmeldelse, end de nuværende vedtægter muliggør. Ændring af fristen kræver en vedtægtsændring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet, at

1. vedtægtsændringen af vilkårene for udtræden i Energnist I/S godkendes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 21-11-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at vedtægtsændringen af vilkårene for udtræden i Energnist I/S godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Det kommunale §60-fællesskab Energnist I/S er omfattet af lov nr. 745: "Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændingseget affald", og affaldsforbrændingsanlæggene skal derfor selskabsgøres.

Energistics affaldsforbrændingsanlæg skal derfor udskilles i aktie- eller anpartsselskaber senest den 31. december 2024.

Ved selskabsgørelsen mister ejerkommunerne anvisningsretten af forbrændingseget affald til egne anlæg. Kommunerne skal dermed som følge af lovgivningen udbyde alt forbrændingseget affald, der ikke er farligt affald, på markedsvilkår og have indgået kontrakter med virkning senest fra den 1. juli 2025.

Lovgivningen ændrer markant på markedsvilkårene, forretningsmodellen for anlæggene, formålet for ejerkommunerne og de økonomiske konsekvenser for ejerkommunerne, som kan være varierende kommunerne imellem.

De 16 ejerkommuner, herunder Viborg Kommune, har derfor ønsket at skabe tid til en ejerdrevet proces for selskabsgørelsen, der skal ses som et supplement til det arbejde, som Energnist allerede har igangsat i anledning af selskabsgørelsen. Kommissoriet for dette arbejde vedlægges som bilag 1.

Et væsentligt spørgsmål i forbindelse med selskabsgørelsen er, hvor mange af de nuværende ejerkommuner, der eventuelt måtte ønske at udtræde, og på hvilke vilkår dette kan lade sig gøre.

En ejerdrevet proces for selskabsgørelsen vil strække sig ind i de første måneder af 2024 og dermed forbi den vedtægtsfastsatte frist for at varsle udtræden af Energnist inden selskabsgørelsen.

For at skabe den fornødne tid til den ejerdrevne proces og tilvejebringelse af et grundlag, som kan anvendes i ejerkommunerne i de politiske beslutningsprocesser inden selskabsgørelsen, er det nødvendigt med en kortere frist for udmeldelse, end de nuværende vedtægter muliggør.

En ændring af fristen for udtræden kræver en vedtægtsændring i selskabets vedtægter. Nedenfor fremgår den justerede vedtægt.

Udover godkendelse i den enkelte ejerkommune, skal vedtægtsændringen besluttes i selskabsregi.

Gældende: § 16.1

"Udtræden kan tidligst ske med virkning fra 1. januar 2024 med 12 måneders varsel. Herefter kan udtræden ske til en 1. januar under forudsætning af skriftlig opsigelse med mindst 12 måneders varsel."

Ændres til: § 16.1

"Udtræden kan tidligst ske med virkning fra 1. januar 2024 med 12 måneders varsel. Udtræden kan ske med virkning fra 1. januar 2025 ved skriftlig opsigelse med 9 måneders varsel. Herefter kan udtræden ske til en 1. januar under forudsætning af skriftlig opsigelse med mindst 12 måneders varsel."

Vedtægtsændringer skal godkendes af den enkelte kommunes byråd, jf. gældende vedtægter for Energnist I/S § 10.7, stk. 3.

Gældende vedtægter samt udkast til vedtægter med ændring af §16.1 fremgår af bilag 2 og 3.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Kommissorium for ejerdrevet proces for selskabsgørelse

Energnist Vedtægter af 20. maj 2020

Energnist Vedtægter (udkast) - ændret §16.1

Punkt 8: Temadrøftelse: Selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser

23/7165

Resume

Regeringen har den 30. august 2022 indgået aftale med en række forligspartier om selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser. På den baggrund drøfter Klima- og Miljøudvalget mulige scenarier for den forestående selskabsgørelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter forvaltningens oplæg.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 21-11-2023

Klima- og Miljøudvalget drøftede forvaltningens oplæg.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Regeringen har den 30. august 2022 indgået aftale med en række forligspartier om selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser. Se kopi af aftalen i bilag 1.

Af aftalen fremgår:

”Kommunernes levering af affaldsydelser selskabsgøres, herunder indsamlings- og udbudsaktiviteter samt tilhørende administration. Selskabsgørelsen indebærer, at driftsansvar og kundeforholdet til borgerne placeres i kommunalt ejede selskaber adskilt fra kommunens rolle som myndighedsudøver. Dermed skabes øget gennemsigtighed i omkostninger til driftsopgaver. Aftalepartierne noterer sig, at selskabsgørelsen skal sikre, at selskaberne bliver momspligtige, således at den opståede konkurrenceforvridning imødegås, og der igen opkræves moms ved levering af affaldsydelser til husholdninger.”

Energistyrelsen har den 24. januar 2023 uddybet følgende:

”Det fremgår af aftalen, at følgende skal selskabsgøres:

- Kommunernes levering af affaldsydelser, herunder indsamlings- og udbudsaktiviteter samt tilhørende administration.
  - Affaldsydelse er den samlede ydelse, der modsvarer affaldsgebyrerne.

- Selskabsgørelsen indebærer, at driftsansvar og kundeforholdet til borgerne placeres i kommunalt ejede selskaber adskilt fra kommunens rolle som myndighedsudøver.
  - Driftsopgaver:
    - Indsamling, herunder drift af genbrugspladser
    - Gennemføre udbud
  - Myndighedsopgaver

- Fastlægge serviceniveau
- Afgørelser

- Det undersøges nærmere, om kommunernes drift af deponeringsanlæg også med fordel kan selskabsgøres.”

Forvaltningen vil under mødet fremlægge oplæg om mulige scenarier for en selskabsgørelse af kommunens levering af affaldsydelser, som i øjeblikket varetages af Revas, Viborg Kommunes affaldsenhed.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Selskabsgørelsen af kommunens levering af affaldsydelser forventes at skulle træde i kraft senest med virkning fra 1. januar 2026.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Aftale mellem regeringen og forligspartierne om selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser - 30-08-2022

Punkt 9: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2023

22/24931

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødeliste 2023.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 21-11-2023

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødeliste 2023.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2023

Punkt 10: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgs møde, dels om planlagte møder

22/36194

Resume

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 21-11-2023

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden

Udvalgsformand Eva Pinnerup (A):

- Tilplantning af ny etape i Lindholm Skov ved Arnbjerg
- Projekt vedrørende biodiversitetskrise og udtagning af arealer i ådale

Orientering fra udvalget

- Kurt Mosgaard (V): Orientering om besøg ved NewRetex i Bjerringbro
- Steffen Drejer (C): Orientering om anmodning fra Gudenåkomiteen vedr. kontingentforhøjelse

Orientering fra direktøren

- Orientering om Viborg Kommunes og BioCircs hørings svar til den statslige udpegning af energiøer. Se bilag.

Bilag

Hørings svar - Viborg Go Green

Hørings svar - Viborg Go Green - Bilag 1

Punkt 11: Lukket: Politianmeldelse

23/28483

Punkt 12: Underskriftsark

22/36193

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.